

Kursplan

för kurs på grundnivå

Mobbning - skolpraktik och forskningsperspektiv

7.5 Högskolepoäng

Bullying - School Practice and Research Perspectives

7.5 ECTS credits

Kurskod:	UB101U
Gäller från:	VT 2008
Fastställt:	2008-04-24
Institution	Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen
Ämne	Barn o ungdomsvetenskap/kunskap

Beslut

Denna kursplan är fastställd av ställföreträdande prefekt vid institutionen för barn- och ungdomsvetenskap vid Stockholms universitet 2008-04-24.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Kursen ges som uppdragsutbildning på uppdrag av Myndigheten för skolutveckling.

Kursen riktar sig till verksam personal inom skolväsendet.

För att erhålla behörighetsgivande högskolepoäng från kursen krävs grundläggande behörighet för högskolestudier.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOM1	Mobbning - skolpraktik och forskningsperspektiv	7.5

Kursens innehåll

Kursen fokuserar moment av relevans för utveckling av kunskaper om mobbning, kränkande, behandling, trakasserier, diskriminering och likabehandling.

- Diskursen om mobbning i Sverige
- Begreppen mobbning, kränkande behandling, trakasserier, diskriminering och likabehandling
- Förklaringsmodeller till mobbning och andra kränkande handlingar
- Förekomst av mobbning och kränkande handlingar
- Arenor, kontext, medel för och konsekvenser av mobbning och kränkande handlingar
- Lagstiftning, styrdokument och internationella överenskommelser om likabehandling och kränkande behandling
- Program och metoder för att hantera mobbning

Förväntade studieresultat

Kursen syftar till att:

- problematisera begreppet mobbning och tydliggöra komplexiteten i mobbningsituationer,
- fördjupa insikter om mobbning som företeelse utifrån olika teoretiska perspektiv,
- utveckla kompetens att upptäcka och definiera mobbning som grund för att kunna förebygga och åtgärda mobbning samt att
- på vetenskaplig grund utveckla ett kritiskt förhållningssätt till program och metoder för att hantera

mobbing i skolan.

Efter genomgången kurs skall studenten kunna:

- diskutera och reflektera över diskursen om mobbing i Sverige,
- redogöra för och problematisera begreppen mobbing, kränkande behandling, trakasserier, diskriminering och likabehandling,
- beskriva, reflektera över och förhålla sig till olika förklaringsmodeller till mobbing och andra kränkande handlingar
- problematisera och förhålla sig till undersökningar om förekomsten av mobbing och andra kränkande handlingar,
- beskriva arenor, kontext för och konsekvenser av mobbing i skolan,
- relatera till lagstiftning, styrdokument och internationella överenskommelser om likabehandling och kränkande behandling och exemplifiera och diskutera tillämpning i praktiken,
- granska, diskutera och kritiskt förhålla sig till befintliga program och metoder för att hantera mobbing i skolan,
- visa kompetens att upptäcka, definiera, dokumentera situationer med mobbing och andra kränkande handlingar i skolan och
- granska och utveckla en skolas likabehandlingsplan.

Undervisning

Kursen genomförs som distans med obligatoriska fysiska träffar på respektive högskola vid fem tillfällen med föreläsningar och seminarier. Övrig undervisning sker genom litteraturstudier, nätbaserad kommunikation, fältstudier, fallstudier och handledning i arbetsgrupper.

Deltagarnas egen skolverksamhet utgör utgångspunkt för kursen.

Kunskapskontroll och examination

Underlag för bedömning:

- Lägesbeskrivning/dokumentation av möjlig förekommande mobbing och andra kränkande handlingar i en skola
- Granskning av en skolas likabehandlingsplan
- Förslag till utveckling av en likabehandlingsplan för en skola
- Reflektioner och diskussioner om kurslitteratur
- Granskning och jämförelse av lokala befintliga program/metoder för att hantera mobbing och kränkande handlingar i skolan

Former för bedömning:

Former för bedömning är muntliga och skriftliga redovisningar, enskilt och i grupp.

Betyg

Som betyg på kursen används Underkänt (U) och Godkänt (G).

Övrigt

Fastställande

Kursplanen fastställs av respektive universitet eller högskola.

Kursvärdering

Kursvärderingen genomförs tillsammans med deltagarna dels fortlöpande, dels i slutet av kursen.

Kursvärderingen ska vara vägledande för genomförandet av såväl pågående kurs som för utveckling och planering av kommande kurser.

Övrigt

Deltagare med högskolebehörighet erhåller utbildningsbevis vid uppnått godkänt betyg.

Deltagare utan högskolebehörighet erhåller kursintyg vid uppnått godkänt betyg.

Kurslitteratur

Bartley, Kristina. (2007). *Skolans demokratiuppdrag förstärks □ om rätten till skadestånd för kränkande behandling*. Perspektiv på demokrati. En vänbok till Hans Lindfors. Skrift nr 1:2007. Borås: Högskolan i Borås. Institutionen för pedagogik. (s 68-98). (30 s).

Dunkels, Elza. (2005). *Nätkulturer □ vad gör barn och unga på Internet?* Umeå: Umeå universitet, Tidskriften för lärarutbildning och forskning. (s. 41-49). (9 s). Länkadress: <http://www.educ.umu.se/presentation/publikationer/lof/2005.html#2005>

Erdis, Mare. (2000). *Juridik för pedagoger*. Lund: Studentlitteratur. (133 s).

Eriksson, Björn, Lindberg, Odd, Flygare, Erik & Daneback, Kristian. (2002). *Skolan □ en arena för mobbning*. Stockholm: Skolverket. (145 s). Länkadress: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1028>

Frånberg, Gun-Marie. (2003). *Mobbning i nordiska skolor. Kartläggning av forskning om nationella åtgärder i nordiska skolor*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet. (67 s). Länkadress: www.norden.org/pub/ebook/2003-508.pdf

Moore, Mark H., Carol V. Petrie, Anthony A. Braga, and Brenda L. McLaughlin, (Red.). (2003). *Deadly Lessons: Understanding Lethal School Violence*, National Research Council, USA The Final Report and Findings of the "Safe School Initiative": Implications for the Prevention of School Attacks in the United States. (342 s). Länkadress: http://books.nap.edu/openbook.php?record_id=10370&page=R1

Myndigheten för skolutveckling. (2007). *Kartläggning av utvärderade program mot mobbning*. (27 s). Länkadress: www.skolutveckling.se/mobbning

Myndigheten för skolutveckling. (2008). *Programbeskrivning av sex program mot mobbning*. Manus kommer i augusti.

Olweus, Dan. (1994). *Mobbning i skolan □ vad vi vet och vad vi kan göra*. Stockholm: Liber utbildning. (103 s).

Osbeck, Christina, Holm, Ann-Sofie & Wernersson, Inga. (2003). *Kränkningar i skolan □ förekomst, former och sammanhang*. Göteborgs universitet: Centrum för Värdegrundsstudier. (188 s). Länkadress: <http://hdl.handle.net/2077/8440>

Rigby, Ken. (2004). *Addressing Bullying in Schools: Theoretical Perspectives and their Implications*. School Psychology International 25. (s. 287-300). (13 s). Länkadress: <http://spi.sagepub.com/cgi/reprint/25/3/287>

Skolverket. (2006). *Allmänna råd och kommentarer. För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket. (36 s). Länkadress: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1646> 1

Thors, Christina (red). (2007). *Utstött □ en bok om mobbning*. Stockholm: Lärarförbundet. (161 s).

Wrethander, Bliding, Marie. (2007). *Inneslutning och uteslutning □ barns relationsarbete i skolan*. Lund: Studentlitteratur. (185 s).

Referenslitteratur

Kimber, Birgitta, Rolf Sandell, Sven Bremberg. (2007). *Social and emotional training in Swedish classrooms for the promotion of mental health: Results from an effectiveness study in Sweden, in preparation*. Stencil.

Skolverket. (1994). *Överenskommet! Fyra internationella överenskommelser som ligger till grund för de nya läroplanerna*. Stockholm: Skolverket. (152 s). Länkadress: <http://www.skolverket.se>

Thornberg, Robert. (2006). *Det sociala livet i skolan. Socialpsykologi för lärare*. Stockholm: Liber. (s. 228-265). (38 s).

Utbildningsdepartementet. (1985). *Skollagen (1985:1100)*. Svensk författningssamling (SFS). Länkadress: <http://62.95.69.15/>

Utbildningsdepartementet. (2006) *Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever*. Svensk författningssamling (SFS). Länkadress: <http://62.95.69.15/>

Texter om program och metoder mot mobbning (för analys).

Befintliga likabehandlingsplaner från den egna skolan.